

AB OPLEGNOTITIE

Onderwerp	:	Kadernota 2026-2030
Voorstel ter behandeling in	:	De vergadering van het algemeen bestuur
Status	:	Ter vaststelling
Portefeuillehouder	:	De heer M. Schrier
Auteur	:	Jaromir Devilee
Bijlagen	:	1 Kadernota 2026-2030
Vergaderdatum	:	10 april 2025
Agendapunt	:	7B

Advies

Het algemeen bestuur:

- Stelt de kadernota 2026-2030 vast.

Besluit (*in te vullen door bestuursondersteuner*)

- ☐ Conform advies
- ☐ Anders, namelijk Klik of tik om tekst in te voeren.

Persbericht

- ☐ ja (concept persbericht toevoegen)
- ☒ nee

Toelichting

De kadernota maakt onderdeel uit van de begrotingscyclus van de FUMO. In de voorliggende kadernota schetsen wij de beleidsontwikkelingen voor de middellange termijn. Daar waar deze ontwikkelingen financiële consequenties hebben, zijn deze opgenomen in het meerjarenperspectief. Daarnaast zijn de financiële kaders opgenomen in de (ontwerp)begroting 2026. Op basis van deze kadernota voeren we de taken uit voor onze partners.

Naar aanleiding van de brief die wij in 2024 ontvangen hebben van de Vereniging Friese Gemeenten, waarin wordt gevraagd rekening te houden met het verwachte ravijnjaar voor gemeenten, is een werkgroep opgericht bestaande uit ambtelijke en bestuurlijke vertegenwoordiging. Deze werkgroep heeft een eindrapportage opgeleverd, met hierin vier scenario's in oplopende mate van financiële bezuinigingen, maar ook in oplopende mate van (milieu)risico's.

Het dagelijks bestuur heeft deze eindrapportage beoordeeld en heeft de impact van de verschillende scenario's afgewogen. Op basis van deze afweging is voor een bedrag van € 558.000 aan bezuinigingen op de gemeentelijke bijdrage opgenomen in voorliggende kadernota. Het dagelijks bestuur is van mening dat we met het gelopen proces en deze keuze gehoor geven aan de oproep vanuit de Vereniging Friese Gemeenten ten aanzien van de financiële positie van deelnemers. Daarnaast vindt het dagelijks bestuur dat dit een verantwoorde keuze is met een acceptabele impact op zowel het milieu als op de interne bedrijfsvoering van de FUMO. Tijdens de AB-vergadering van 10 april a.s. wordt er aanvullend een presentatie gehouden over de bezuinigingsscenario's en het gelopen proces.

Op 6 maart 2025 is de missie/ visie van de FUMO door het algemeen bestuur vastgesteld. Het financiële effect hiervan is meegenomen in de kadernota.

In deze kadernota wordt ook het vervolg van de uitkomsten van het Interbestuurlijk Programma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (IBP VTH) beschreven. Dit interbestuurlijk programma is inmiddels afgerond. De uitvoering van de uitkomsten ligt gedeeltelijk bij Omgevingsdienst NL en bij de omgevingsdiensten zelf. Daarnaast wordt er ingegaan op ontwikkelingen die de komende jaren voor de FUMO van belang zijn.

Financieel

Vanuit de deelnemers is aandacht gevraagd voor de financiële situatie van gemeenten in het 'ravijnjaar' 2026. De FUMO erkent deze problematiek. Tegelijkertijd zijn er ook landelijke en maatschappelijke ontwikkelingen die vragen om een noodzakelijke doorontwikkeling van de FUMO, met bijbehorende financiële consequenties. Hierbij valt te denken aan:

- het eerder genoemde Interbestuurlijk Programma Versterking VTH (IBP VTH);
- de grotere aandacht voor milieu- en gezondheidsrisico's;
- de toenemende maatschappelijke belangstelling voor omgevingsdiensten (bijvoorbeeld vanuit de Onderzoeksraad voor Veiligheid en rapport 'industrie en omwonenden');
- steeds meer belangstelling journalistiek, van o.a. de NOS over het niet voldoen aan de wettelijke kwaliteitscriteria door omgevingsdiensten en ten aanzien van ZZS;
- de oproep vanuit het bedrijfsleven in Friesland aan het bestuur van de FUMO, om zorg te dragen dat de FUMO blijft investeren in de VTH-keten en zich blijft ontwikkelen om de gezamenlijke ambities te kunnen realiseren. Onder andere om de bestuurlijke doelen ten aanzien van circulaire economie te behalen.

Rekening houdend met enerzijds de oproep van gemeenten om behoudend met financiën om te gaan en anderzijds de hiervoor genoemde ontwikkelingen heeft het dagelijks bestuur voorliggende kadernota opgesteld. Hierin zijn zowel bezuinigingen op de gemeentelijke bijdragen opgenomen, als ook de financiële effecten van landelijke en maatschappelijke ontwikkelingen.

Op basis van deze inzichten zal de ontwerpbegroting 2026 stijgen met € 2.270.000 en uitkomen op circa € 24,5 miljoen. Naast de indexering van € 1.038.000 heeft de stijging betrekking op onderstaande structurele ontwikkelingen:

Mutaties	Omschrijving	Bedrag	Structureel/ incidenteel	Voordeel/ nadeel
1.	I-visie	€ 300.000	Structureel	Nadeel
2.	Contributie OD-NL	€ 70.000	Structureel	Nadeel
3.	Arbeidsmarktbenadering	€ 70.000	Structureel	Nadeel
4.	Robuuste afdeling bedrijfsvoering	€ 570.000	Structureel	Nadeel
5.	Adviseur Omgevingswet	€ 115.000	Structureel	Nadeel
6.	Specialistische milieuthema's	€ 345.000	Structureel	Nadeel
7.	Rapportageverplichting werkgebonden personenmobiliteit	€ 35.000	Structureel	Nadeel
8.	Autonome groei ICT-kosten	€ 90.000	Structureel	Nadeel
9.	DVO Leeuwarden - kosten AFAS	€ 50.000	Structureel	Nadeel
10.	WPG Audit	€ 10.000	Structureel	Nadeel
11.	Kosten Vakoverleg	€ 10.000	Structureel	Nadeel
12.	PMO/ MTO	€ 25.000	Structureel	Nadeel
13.	Robuust organiseren Ketentoezicht	€ 200.000	Structureel	Nadeel
14.	Vervallen eenmalig budget onderzoek efficiënter werken toezicht	-€ 100.000	Incidenteel	Voordeel
15.	Bezuinigingsscenario	-€ 558.000	Structureel	Voordeel
Totaal		€ 1.232.000		

In de kadernota worden deze ontwikkelingen nader toegelicht.

In de 'Kerngegevensstabel actualisatie MLT-september 2024' geeft het CPB aan dat de loonvoet voor de sector overheid naar verwachting 4,0% bedraagt in de periode 2025-2028. Daarnaast wordt voor periodieke verhogingen 1% gehanteerd. In totaal is de loonontwikkeling derhalve 5,0%.

Voor materiële kosten hanteren we de consumptie overheid uit dezelfde kerngegevensstabel. Deze bedraagt voor de periode 2025-2030 1,6%. De lasten in de begroting van de FUMO bestaan voor ca. 90% uit personele lasten en voor ca. 10% uit materiële lasten. Hiermee wordt de gemiddelde index van de FUMO-begroting 4,68%. Dit betreft een bedrag van € 1.038.000 in 2026 ten opzichte van 2025.

Proces van kadernota naar begroting

De in de kadernota geformuleerde kaders zijn richtinggevend voor uw dagelijks bestuur (DB) bij het opstellen van de ontwerpbegroting. Na de vaststelling van de kadernota door het AB wordt deze ter informatie verstuurd aan de raden, provinciale staten en het algemeen bestuur van het Wetterskip. Voor de kadernota geldt dat er geen gelegenheid is om zienswijzen in te dienen.

Binnen de kaders wordt een ontwerpbegroting 2026 opgesteld, die na de DB-vergadering op 15 juni 2025 aan de raden, provinciale staten en het algemeen bestuur van het Wetterskip wordt gezonden. Zij hebben dan de gelegenheid om zienswijzen in te dienen ten aanzien van de ontwerpbegroting. In de AB-vergadering van 18 december 2025 wordt de begroting 2026 ter vaststelling aangeboden. Vervolgens zal de begroting 2026 naar het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties gestuurd worden.

Hieronder staat het te doorlopen proces voor de kadernota en de begroting 2026.

Datum	Activiteit
10 april 2025	AB: vaststellen kadernota 2026-2030
10 juni 2025	DB: instemmen met ontwerpbegroting 2026 (datum nog onder voorbehoud)
15 juni 2025	Versturen ontwerpbegroting 2026 naar raden/staten/AB waterschap voor zienswijze
30 september 2025	Uiterlijke datum ontvangst zienswijzen
27 november 2025	DB: behandeling reactienota zienswijzen
18 december 2025	AB: vaststellen begroting 2026
19 december 2025	Begroting 2026 naar BZK